

+Рівненський державний гуманітарний університет
Історико-соціологічний факультет
Кафедра політичних наук

УДК 32
ББК 66
А 43

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ. Матеріали ІІІ міжвузівської науково-практичної конференції молодих політологів. 11 листопада 2011 р. – Рівне: РДГУ, 2012. – 167 с.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ

**МАТЕРІАЛИ
ІІІ МІЖВУЗІВСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ПОЛІТОЛОГІВ**

11 листопада 2011 р.

Ухвалено до друку рішенням кафедри політичних наук РДГУ.
Протокол № 10 від 30 листопада 2011 р.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2011

Рівне–2012

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ: ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ		
<i>Кобута Степан</i>	Загрози державній незалежності України: фобії українських патріотів	7
<i>Наумов Андрій</i>	Технології легітимізаційної політики правлячого режиму в сучасній Україні	9
<i>Івчик Наталія</i>	Відображення моделей етнополітичної поведінки в графіті (на прикладі м. Рівне)	10
<i>Сакрієр Оксана</i>	Проблеми конструювання політичного бренду в Україні	12
<i>Максимець Богдан</i>	Електоральна діяльність українських національно-демократичних партій у ході президентських виборів 2004 р.	14
<i>Мельник Віра</i>	Пропаганда ідеї державотворення на сторінках західноукраїнської преси на прикладі Рівненської та Волинської областей	15
<i>Найдич Марина</i>	Інституціоналізація молодіжної політики України	18
<i>Андрощук Ігор</i>	Взаємодія Президента та Верховної Ради України: теорія і практика	19
<i>Білецький Юрій</i>	„Середній клас" в Україні: проблема детермінації	20
<i>Мазур Ярослав</i>	Імідж сучасної України: стан і проблеми формування	22
<i>Легновська Лілія</i>	Адаптація виборчої системи України до європейських стандартів	23
<i>Сирота Дмитро</i>	Жіноче політичне лідерство в Україні	24
<i>Белова Анастасія</i>	Еволюція виборчих технологій в Україні	26
<i>Овдійчук Ірина</i>	Фактори формування електоральної поведінки в Україні	28
<i>Луцук Марія</i>	Вплив ідей Д. Донцова і М. Міхновського на програми сучасних вітчизняних політичних партій	30
<i>Міщук Віктор</i>	Народний рух України: проблеми становлення	31
<i>Градовий Павло</i>	Проблема колабораціонізму в СРСР у роки Великої Вітчизняної війни	33
<i>Брень Тетяна</i>	Регіональні ЗМІ як складова політичних виборчих технологій (на прикладі Рівненської області)	34
<i>Ричко Вікторія</i>	Українські ЗМІ як суб'єкт формування громадської думки	36
<i>Ланчик Поліна</i>	Політична культура сучасної української молоді	37
<i>Корольчук Оксана</i>	Псевдоменеджмент в політиці: теорія і практика в Україні	39
<i>Міщук Ольга</i>	Політична культура української молоді в контексті демократизації після „Помаранчевої" революції	41

**СЕКЦІЯ 2.
СВІТОВИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС:
МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ І ВНУТРІШНЯ
ПОЛІТИКА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

<i>Патлашинська Ірина</i>	Поняття легітимності миротворчої операції	43
<i>Генега Ірина</i>	Співпраця Російської Федерації з міжнародними організаціями (1990-ті роки): проблеми та перспективи	45
<i>Бойківський Любомир</i>	Особливості реалізації масштабних енергетичних проектів в контексті діалогу Росія – ЄС	47
<i>Гайдукевич Анастасія</i>	Міждержавні відносини в трикутнику Росія–Польща–Україна: проблемне поле досліджень	48
<i>Руда Леся</i>	"Цивілізація" та "культура": історична спорідненість понять	50
<i>Притуляк Світлана</i>	Програмові засади діяльності Соціалістичного інтернаціоналу для подолання глобальних проблем в екології	51
<i>Венгрюк Лідія</i>	Явище етнізації політики як феномен політичного процесу	53
<i>Троян Віктор</i>	Європейська ідентичність у контексті сучасних пан'європейських ідей	55
<i>Романчук Тетяна</i>	Культура інтераціоналізму в поліетнічній державі: груповий та індивідуальний рівні	57
<i>Криворучко Наталія</i>	Координація співпраці України з ЄС: виклики і перспективи	58
<i>Федорак Світлана</i>	Етнонаціональні конфлікти як чинник дестабілізації системи міжнародної безпеки	60
<i>Петрович Інна</i>	Участь Польщі в миротворчих операціях Європейського Союзу	62
<i>Довганюк Мар'яна</i>	Теоретико-методологічні засади аналізу сучасного авторитаризму (на прикладі Білорусії та Казахстану)	63
<i>Малиновська Наталія</i>	Виборчі права мусульман у західноєвропейських державах	65
<i>Бараболя Тарас</i>	Харизматичний політичний імідж Муамара Каддафі	67
<i>Курилюк Галина</i>	Регіональна політика ЄС: інформаційна складова	69
<i>Творовський Віктор</i>	Україна в контексті сучасних геополітичних реалій	70
<i>Чугай Оксана</i>	Актуальні проблеми міжнародного ринку інформаційних послуг	72
<i>Борецька Ангеліна</i>	До питання про визначення глобального інформаційного простору	74
<i>Нагорняк Іван</i>	Глобальні комунікаційні мережі та їх вплив на політичні процеси в Україні	76
<i>Гривіцький Вадим</i>	Стан та перспективи реформування сектору безпеки і оборони України у нових політичних реаліях	77

<i>Антикало Назар</i>	Особливості політичних систем країн Латинської Америки	79
<i>Климчук Тетяна</i>	Особливе партнерство НАТО з Україною	81
<i>Ліннік Юрій</i>	Причини тероризму в сучасній Росії	82
<i>Бондарук Ганна</i>	Тероризм у Північній Ірландії як метод політичної боротьби	84
<i>Логвинюк Мар'яна</i>	Соціально-політична доктрина католицизму	86
<i>Гольберт Юлія</i>	Еволюція європейської соціал-демократичної ідеології у післявоєнний період	88
<i>Дзерун Сергій</i>	Глобалізація та релігія: сучасні погляди на розвиток цивілізації	90
<i>Костюк Тетяна</i>	Радянсько-німецький пакт про ненапад	92
<i>Левчук Ірина</i>	Модернізація Росії як побудова нової держави	93
<i>Леончик Світлана</i>	Модернізація Росії: ретроспективний погляд	95
<i>Кузьмицька Ольга</i>	Європейський суд з прав людини: динаміка звернень українських громадян	97
<i>Поліщук Ірина</i>	Теорія справедливої війни	99
<i>Федорчук Сергій</i>	Українські контингенти в миротворчих операціях ООН	100
СЕКЦІЯ 3.		
Проблеми і перспективи політичної модернізації в Україні		
<i>Валух Людмила</i>	Влада як основа життєдіяльності соціуму	102
<i>Хаврук Ігор</i>	Референдум як демократичний інститут	103
<i>Кобута Лариса</i>	Парадокси української багатопартійності: партії-невидимки	105
<i>Березовська-Чміль Олена</i>	Стратегічні напрями формування державної соціальної політики	107
<i>Мельник Роман</i>	Кадрова політика на початку 1990-х років в Росії в контексті становлення інституту президентства	109
<i>Мислюк Юлія</i>	Синергетично-ціннісні основи іміджу політичного лідера	111
<i>Тижбіряк Дар'я</i>	Місце політичної реклами у процесі маніпулювання	112
<i>Гаврилюк Світлана</i>	Особливості змішаної виборчої системи України та об'єднаної Німеччини	114
<i>Жуковська Аліса</i>	Громадянське суспільство як фактор функціонування інституту парламентаризму	116
<i>Петренко Марія</i>	Політичні партії в умовах сучасної виборчої системи України	118
<i>Українець Віктор</i>	Етапи поширення ісламського екстремізму в Україні	119
<i>Шарлай Віталій</i>	Специфіка розвитку інститутів громадянського суспільства в регіоні Центрально-Східної Європи	121
<i>Шкуро Антон</i>	Теоретичні аспекти політичних рішень	122

<i>Абрамчук Наталія</i>	Інституційно-правові аспекти регіональної політики Івано-Франківської області	124
<i>Тодоріко Аліна</i>	Сутність політичної довіри у трансформаційних процесах	126
<i>Кравчук Інна</i>	Екологічна безпека як складова національної безпеки	127
<i>Кузьменко Віталій</i>	Інформаційна безпека як складова національної безпеки держави	129
<i>Сірецький Іван</i>	Політична система Франції	132
<i>Паляниця Альона</i>	Підходи до визначення сутності політики	134
<i>Бендюк Олеся</i>	Вплив ЗМІ на формування політичного вибору громадян	135
<i>Пікула Микола</i>	Закон України „Про доступ до публічної інформації”: презентація влади в Інтернеті	137
<i>Наумчук Артур</i>	Ефективність органів місцевого самоврядування в Україні (на прикладі м. Острого)	139
<i>Архипенко Аліна</i>	Політико-правовий статус Кабінету Міністрів України в системі поділу влади: порівняльний аналіз за редакціями Конституції України 1996 і 2004 рр.	141
<i>Хомич Петро</i>	Переваги та недоліки змішаної виборчої системи на виборах до органів місцевого самоврядування в Україні	142
<i>Майко Тетяна</i>	Взаємодія органів місцевого самоврядування з місцевими представництвами виконавчої влади в Польській республіці	144
<i>Байрак Сергій</i>	Теоретико-методологічний аналіз дослідження політичної соціалізації	146
<i>Мадерук Христина</i>	Проблема державного регулювання церковно-суспільних відносин	148
<i>Кондратюк Марія</i>	Військова доктрина України	150
<i>Сверба Людмила</i>	Особливості сучасної політичної реклами	151
<i>Макарук Надія</i>	Досвід Польщі у розбудові демократичної системи місцевого самоврядування в Україні	152
<i>Ралець Андрій</i>	Права жінок та юридичні гарантії їх захисту в Україні	154
<i>Єрмейчук Іванна</i>	Електронне врядування в Україні	155
<i>Шимко Ольга</i>	Парламентаризм як об'єкт електоральних комунікацій	157
<i>Клімчук Тетяна</i>	Діяльність органів внутрішніх справ у реалізації державної етнонаціональної політики	159
<i>Горбатюк Катерина</i>	Політика в морально-етичному вимірі	161
<i>Кондратюк Марія</i>	Закон про вибори – 2012 в Україні: три суперечливі новації.	163
<i>Кирильчук Микола</i>	Трансформації інституту президентства на пострадянському просторі: український та білоруський варіанти	165
<i>Шандалюк Тетяна</i>		

проблем; визнанні плюралізму форм демократії, культурних, історичних та національних особливостей розвитку різних країн, відсутності універсальної моделі переходу до соціалізму.

Після Другої світової війни соціал-демократичні партії значно зміцнили свій вплив та авторитет у європейських країнах. У другій половині ХХ ст. вони очолювали уряди майже всіх західноєвропейських країн, які розпочали здійснення масштабних програм націоналізації (лейбористський уряд у Великій Британії, соціал-демократичний уряд Німеччини, соціалістичний уряд Франції тощо).

Оновлення економічних концепцій сучасного соціал-демократизму засноване на врахуванні ринкових та інституційних факторів суспільного розвитку; відмові від радикалізму; пристосуванні провідних економічних доктрин (кейнсіанства, неокласики, інституціоналізму) до вирішення конкретних соціально-економічних проблем; визнанні плюралізму, форм демократії, культурних, історичних та національних особливостей розвитку різних країн, відсутності універсальної моделі переходу до соціалізму.

Характерні риси сучасних соціал-демократичних економічних концепцій знайшли відображення в програмних документах XVIII Конгресу Соціалістичного Інтернаціоналу (Стокгольм, 1989). Особливе місце серед цих документів належить "Декларації принципів", яка проголосила свободу, демократію, справедливість, та солідарність. "Питання про те, наскільки необхідна суспільна власність, — зазначає німецький соціал-демократ В. Айхлер, — є питання практичного досвіду. Нове тут полягає у тому, що загальна соціалізація більше не оголошується апіорі панaceaю від усіх соціальних недуг, і передусім не вважається більше синонімом соціалізму. Більше соціалізму, чи менше — це питання вже не визначається кількістю соціалізованих галузей, а розширенням чи звуженням сфери свободи людини й справедливості в суспільному житті людей".

Визнаючи свободу, справедливість та солідарність основною метою суспільних перетворень, сучасні соціал-демократи звертають увагу на своєрідну "етичну революцію" у соціал-демократичній думці, яка узагальнила та ввібрала в себе не лише творчі надбання власних теоретиків, але й новітні досягнення світових етичних праць.

Сучасні соціал-демократи відстоюють перехід від соціального захисту, заснованого на перерозподільних функціях держави, до активної соціальної політики, спрямованої на стимулювання високопродуктивної зайнятості та активізацію економічної самодостатності різних верств населення на основі реалізації тих переваг, які формуються ринковим механізмом. У зв'язку з цим проголошується необхідність відмови від широкомасштабних програм соціальної допомоги, які перешкоджають свободі вибору особистості й породжують марнотратство та утриманство, спонукаючи до економічної активізації бідних верств населення на основі збільшення інвестицій у професійну підготовку, освітні заходи, медичне обслуговування тощо; перенесенням акцентів з питань підвищення заробітної плати та зростання обсягів споживання на зміни у "якості життя" та задоволенні вищих потреб особистості. Сучасні соціал-демократи приділяють значну увагу суперечливому впливу науково-технічного прогресу на суспільний добробут, беручи до уваги як створення умов для поліпшення кількісних та якісних параметрів людського розвитку, так і поглиблення ізоляваності, відчуження індивідів, виникнення нових видів нерівності тощо; підвищеною увагою до проблем глобалізації, загострення глобальних проблем та необхідності консолідації зусиль

світової спільноти на основі формування нового міжнародного економічного порядку. "У сучасних умовах глобалізації життя суспільства, — зазначає Т. Майер, — з особливою силою актуалізувалась проблема удосконалення його демократичних основ з метою захисту людини від тих викликів і загроз, з якими людство вступає у третє тисячоліття. Показовою є та обставина, що такий, фактично третій шлях суспільного розвитку у середині ХХ ст., запропонований соціал-демократами. Це шлях демократичного соціалізму".

На сьогодні соціал-демократичний рух є важливою суспільною силою, яка значною мірою визначає напрямки сучасної еволюції провідних країн світу в напрямку утвердження політичної, економічної та соціальної демократії, цінностей свободи, рівності, справедливості й солідарності.

Дзерун Сергій Іванович

*(студент 3 курсу РДГУ спеціальності „Політологія”,
наук. керівник – ст. викл. Наумов А.С.)*

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА РЕЛІГІЯ:

СУЧАСНІ ПОГЛЯДИ НА РОЗВИТОК ЦИВІЛІЗАЦІЇ

Вперше, як не дивно це звучить, ідею глобалізації висловила саме релігія. Це такі досконалі духовні форми вчень про Бога як іудаїзм, християнство, мусульманство, вчення яких виходило за межі народу і території де воно виникло; прийнявши його, виконавши всі необхідні вимоги: обряди, тайнства, ритуали, індивід вливався в нову систему взаємовідносин між людьми де існувала концепція духовного єднання всіх вірних, і справедливого розподілу потрібних для кожного благ, принаймні у потойбічному житті. Кожна з цих релігійних доктрин по-різному ставилася до прав і свобод особистості в суспільстві, але саме обіцяні майбутні винагороди для послідовників, зробили їх домінуючими у світі на протязі багатьох століть. Глобальні та демократичні процеси внесли свої позитивні зміни в життя людства, особливо щодо прав і свобод людини, розвитку держави, суспільства, планетарного мислення. В них, релігія виступала дихотомічним чинником: проти, і в одно час за ці зміни, змінюючись при цьому сама (якщо не догматично в середині, то ззовні - у ставленні її послідовників до тих благ і комфорту, що дає їм сучасна цивілізація). Тому існує два основних погляди на глобалізацію в середовищі релігійних вчень: перший екуменістичний, котрий намагається йти поряд з глобалізаційним, об'єднуючи релігії в ім'я миру, процвітання та злагоди між народами, цим самим допомагаючи політикам будувати новий світовий порядок – він стає дедалі потужнішим рушієм змін у світі, і має величезну перспективу стати новою квазірелігією, так як втрачається внутрішня суть всіх релігій котрі існують ще зараз – життя після смерті, тому що сучасне людство будує «рай на землі» без Бога.

Нова концепція екуменізму виводить безособове сповідання божества, «Вищий Абсолют», чи цілий синонімічний ряд абстрактних назв, котрі руйнують сталі релігійні доктрини, забуваючи, що саме на них будуються традиції, архетипи народів та націй. Звісно в світі живе багато послідовників індуїзму, конфуціанства, даосизму – але їх вчення про безособове начало, верховенство добра, безкінечне Дао тощо; тобто в їхньому розумінні, поняття Бог – щось відносне, не пов'язане з Творцем і Володарем світу – Богом, тому ці

релігійні доктрини дуже добре вписуються в концепцію екуменізму. Можливо в цьому і є пояснення сучасного успіху країн де зародилися ці вчення в політичній та економічній сфері?

Є послідовники язичницьких культів та різних вірувань, також атеїсти, і вони мають право на своє самовираження та на власну думку у демократичному суспільстві. Проте не слід забувати, що ці люди - вихідці з традиційного суспільства, і отримали всі свої надбання завдяки культурі, де «три релігійні кити» були базисом. А ті самобутні етноси, що мають первісні вірування: анімізм, тотемізм, магію тощо – і зберегли свою унікальність завдяки (чи всупереч) ставленню до їхньої культури, котра підлягала знищенню, асиміляції чи байдужості (а в сучасності) цікавості до неї, але аж ніяк не уніфікації, яку породжує екуменізм. Тому, вище вказані релігії – найвпливовіші в світі.

Інший погляд - ортодоксальний, котрий присутній у всіх трьох основних релігіях. Спираючись на власну догматику, він відкидає екуменізм, або мінімізує його вплив на власну релігійну доктрину, адепти такого світогляду, якщо і співпрацюють з представниками інших релігій чи конфесій, то лише з позиції збереження своїх інтересів, та в урегулюванні різнопланових конфліктів: релігійних, міжетнічних, військових де співпрацюють з політиками. Прихильників ортодоксів стає дедалі менше, завдяки тій же глобалізації, і секуляризації більшості сучасних країн світу. Виняток становить лише радикальний ісламізм, котрий в деяких країнах Близького Сходу навпаки набирає обертів. Це явище має негативний і загрозовий характер для цивілізованого світу, так як виражене в агресивній формі культурної експансії мусульманства, й у вигляді міжнародного тероризму, правда останнє має більш глобальніші причини. В сучасному інтегральному світі взаємовплив культур досить позитивне явище, і релігія проповідує вічні цінності: любов, мир, толерантність, міцний шлюб; виступає проти абортів, алкоголізму, наркоманії, і доносить цю інформацію до сердець людей апелюючи до вічних цінностей (навіть краще ніж суспільні організації, котрі роблять цю справу в ім'я людяності), так як пов'язують свою діяльність зі служінням Богу, незважаючи на різні низькі закиди у свою адресу з боку опонентів.

Нове явище також пов'язане з глобалізацією. Це детериторізація релігії, котра стає розсіяною поверх конфесійних, політичних, культурних і цивілізаційних кордонів. Будь-яка релігія знаходить своїх послідовників там, де її раніше не було, і втрачає в регіонах традиційного сповідання. Україна держава православного спрямування теж не стала виключенням в цьому процесі, можливо завдяки ліберальному законодавству стосовно свободи совісті, тут можна побачити найширший спектр віровчень з різних континентів, котрі істотно вплинули на свідомість українців. З іншого боку, за останні 20 років жодна релігійна організація України не вступила до Всесвітньої ради церков, хоча ВРЦ займається дослідженнями актуальних політичних, соціально-економічних, науково-технічних та екологічних проблем, надає допомогу антирасистським організаціям різних країн світу. І цей факт опосередковано підтверджує те, що, змінюючись під впливом демократичних процесів, кожна з цих релігій претендує на істинність, власне тлумачення заповідей, пророцтв, розроблює своє бачення есхатології, і часто виступає в ролі консервативної сили, котра гальмує невідворотні процеси трансформації суспільства. Поза політикою, релігійні організації тісно співпрацюють з державою в усіх гуманітарних сферах, а в політичному житті –

втрачають позиції, за виключенням деяких ісламських країн, Ватикану, Росії, де стрижень концепції «Русский мир» базується на православ'ї.

Глобалізація несе в собі не тільки науковий прогрес, чи гуманітарні ризики та загрози, а й багато творчих можливостей. Вона не тільки створює нові умови, а й виступає важливим ресурсом для суспільних трансформацій. Якщо правильно використати переваги, які надає глобалізація, то це призведе або до розширення меж і урізноманітнення форми спілкування між різними традиціями, покращить міжрелігійні контакти, головне тут: продовжувати розвивати власну самобутність, котра вистраждана багатьма поколіннями наших предків, і релігії мають бути тим елементом, котрий буде об'єднувати, а не роз'єднувати український народ.

Костюк Тетяна Василівна
(студентка 4 курсу РДГУ спеціальності „Історія”,
наук. керівник – доц. Невинна Г.Я.)

РАДЯНСЬКО-НІМЕЦЬКИЙ ПАКТ ПРО НЕНАПАД

Після укладення договорів з Англією та Францією Сталін зробив крутий поворот політики уклавши з Гітлером Пакт про ненапад. Сталін уже багато місяців таємно випробовував два альтернативні політичні курси. Головним є те, що старт у переговорах з Німеччиною було взято одночасно з запропонуванням основних радянських умов західними державами.

Зближення СРСР та Німеччини проходило повільно і з великими труднощами. Сторони довго не мали будь-якої довіри одна до одної. Гітлерівський міністр закордонних справ Ріббентроп застерігав посла у Москві Шуленбурга про необхідність «надзвичайної обережності» у стосунках з Молотовим. Наближення призначеного Гітлером моменту нападу на Польщу змусило нацистську дипломатію максимально активізуватися.

У Москві діяв посол Шуленбург. 3 серпня він мав розмову з Молотовим, спокушаючи його аналогічними обіцянками. Однак ніякі зусилля гітлерівської дипломатії самі по собі не змогли б спонукати Радянський Союз до кардинальної зміни політичного курсу, коли б його не штовхала на це англо-французька політика відмови від воєнного співробітництва з СРСР проти німецької агресії.

В середу 23 серпня 1939 р. до Москви прибув міністр закордонних справ Німеччини Ріббентроп. О 15 годині 30 хвилин в Кремлі почалася перша зустріч німців з В. М. Молотовим і іншими членами радянської делегації. У переговорах взяв участь особисто Сталін. Переговори завершилися підписанням документа, який офіційно почав іменуватися «Радянсько-німецьким договором про ненапад». Іноді його називають «Пактом Молотова — Ріббентропа».

Договір укладався строком на 10 років і набував чинності негайно після його підписання. Згідно з угодою про ненапад Радянський Союз і Німеччина зобов'язалися «утримуватися від всякого насильства, від всякої агресивної дії і всякого нападу у відношенні один одного як окремо, так і спільно з іншими державами». Більше того, обидві сторони обіцялися не підтримувати коаліції інших країн, чії дії можуть бути проти учасників угоди. Таким чином була похована ідея «колективної безпеки» в Європі.

Даючи оцінку договору у виступі по радіо 3 липня 1941 р., І. В. Сталін говорив: «Можуть запитати: як могло трапитися, що Радянський уряд пішов на

Перші вибори президента Білорусії відбулися 10 липня 1994 року, в них брали участь 6 кандидатів. У другому турі з результатом близько 80 % переміг Олександр Лукашенко. 24 листопада 1996 в Білорусії був проведений референдум, на який були винесені поправки, що розширюють повноваження виконавчої влади і президента, і деякі інші питання. За прийняття поправок висловилося 70,45 % виборців. 9 вересня 2001 відбулися чергові вибори президента, переможцем в яких знов став Лукашенко, набравши 75,62 % голосів. 17 жовтня 2004 був проведений референдум про внесення поправок в Конституцію, що знімають обмеження на кількість президентських термінів. 77,3 % виборців підтримало ці зміни. Слід зазначити, що зміни до закону «Про президента Республіки Білорусь», що виключають обмеження в два терміни, були схвалені Радою республіки лише 5 жовтня 2006.

Перш за все, проблема політичного устрою Білорусії полягає в тому, що майже вся вертикаль влади республіки Білорусія формується саме президентом. Таким чином, внутрішня й зовнішня політика формується в залежності від поглядів та переконань президента республіки. Проблема внутрішнього управління республіки Білорусь полягає і в тому, що всі силові структури також формуються в залежності від інтересів президента, це створює передумови придушення демократії. Свідченням цього є ситуація на виборах президента Білорусії, коли мітинги після виборів президента були суворо розігнані силовими структурами.

Друга проблема полягає в тому, що президент Білорусії на сьогоднішній день знаходиться при владі третій строк поспіль, що створює передумови захоплення влади та перебування на пості президента надалі.

По-третє, недосконалість політичного устрою Білорусії полягає в процедурі обмеження влади президента в республіці. Президент Республіки Білорусь може бути достроково звільнений з посади при стійкій нездатності за станом здоров'я, у зв'язку з здійсненням державної зради або іншого тяжкого злочину. Таке рішення вважається прийнятним, якщо за нього проголосувала більшість від повного складу Палати представників по пропозиції не менше однієї третини її депутатів та не менше двох третин від повного складу Ради Республіки. Процедура імпічменту не передбачена в Конституції, таким чином майже не можливо обмежити владу президента в країні демократичними механізмами.

Отже, практика президентської влади в країнах пострадянського простору показує, що у порівнянні з усіма іншими вищими посадовими особами, президент має особливий статус. Його прерогативи дозволяють відігравати провідну роль у суспільно-політичному житті.

Сьогодні особливої актуальності набуває питання довіри громадян до політичних інститутів, особливо в тих країнах, які здійснюють політичну модернізацію, і, у першу чергу, це стосується інституту президентства.

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ

Матеріали III міжвузівської науково-практичної
конференції молодих політологів

11 листопада 2011 р.

Підписано до друку 30.11.2011 р. Формат 60x84.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 12,85. Замовлення № 112/1. Наклад 300.

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
ПП Самборський І.О.
33028, м. Рівне, вул. Толстого, 3, тел. (0362) 22-41-20

А 43

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ.
Матеріали III міжвузівської науково-практичної конференції
молодих політологів. 11 листопада 2011 р. – Рівне: РДГУ, 2012. –
167 с.

УДК 32
ББК 66

© Рівненський державний
гуманітарний університет, 2011